Bratislava, 16. syyskuuta 2016

Bratislavan julkilausuma

Kokoontuessamme tänään Bratislavassa eurooppalainen hankkeemme elää vaikeita aikoja. 27 jäsenvaltiota yhteen kokoavassa Bratislavan huippukokouksessa olemme tutkineet yhdessä Euroopan unionin nykytilaa ja keskustelleet yhteisestä tulevaisuudestamme. Olemme kaikki samaa mieltä seuraavista yleisistä periaatteista.

Vaikka yksi jäsenvaltio on päättänyt irrottautua, EU on edelleen välttämätön meille muille. Maanosaamme kohdanneiden sotien ja syvän jakautumisen jälkeen EU on tuonut mukanaan rauhaa, demokratiaa ja vaurastumismahdollisuuksia maillemme. Monet ulkopuoliset maat ja alueet ovat vasta pyrkimässä näihin tavoitteisiin. Aiomme päättäväisesti tehdä 27 jäsenvaltion EU:sta menestyksekkään tämän yhteisen historian pohjalta.

EU ei ole täydellinen, mutta se on paras välineistä, joilla voimme vastata uusiin haasteisiin. Tarvitsemme EU:ta paitsi rauhan ja demokratian takaamiseksi, myös kansojemme turvallisuuden varmistamiseksi. Tarvitsemme EU:ta, jotta voimme vastata paremmin kansalaistemme tarpeisiin ja toiveisiin saada vapaasti elää, opiskella, tehdä työtä, liikkua ja vaurastua mantereellamme sekä nauttia Euroopan rikkaasta kulttuuriperinnöstä.

Meidän on syytä parantaa keskinäistä yhteydenpitoamme, niin jäsenvaltioiden keskuudessa, EU:n toimielinten kanssa kuin – mikä on kaikkein tärkeintä – suhteessa kansalaisiimme. Päätöksiimme tulisi saada lisää selkeyttä. Meidän tulisi käyttää selkeää ja rehellistä kieltä. Meidän olisi keskityttävä kansalaisten odotuksiin ja osoitettava suurta rohkeutta haastaa ääriryhmiin tai populistisiin poliittisiin voimiin kuuluvien tahojen yksinkertaistetut ratkaisut.

Sitouduimme Bratislavassa tarjoamaan kansalaisillemme tulevina kuukausina vision vetovoimaisesta EU:sta, johon he voivat luottaa ja tukeutua. Luotamme siihen, että meillä riittää tahtoa ja valmiuksia sen saavuttamiseen.

Suhtauduimme myönteisesti komission puheenjohtajan puheeseen unionin tilasta.

Kävimme laajan keskustelun tulevien kuukausien keskeisistä prioriteeteista. Tämän perusteella Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, neuvoston puheenjohtajavaltio ja komissio ehdottivat seuraavaa työohjelmaa ("Bratislavan etenemissuunnitelma"):

Bratislavan etenemissuunnitelma

I Yleinen analyysi ja tavoite

- Luja päätös tehdä 27 jäsenvaltion EU:sta menestyksekäs
- Vastassa on monia yhteisiä haasteita: ihmiset kokevat tilanteen hallinnan puutteelliseksi ja heillä on pelkoja, jotka liittyvät muuttoliikkeeseen, terrorismiin sekä taloudelliseen ja sosiaaliseen turvattomuuteen. Näihin asioihin on puututtava ensisijaisesti tulevina kuukausina
- Yhteistyöllä EU27 pystyy vastaamaan näihin haasteisiin. Vakaana aikomuksenamme on löytää yhteisiä ratkaisuja myös sellaisiin kysymyksiin, joista olemme eri mieltä; juuri nyt, tässä tilanteessa, tärkeintä on toimia yhtenäisesti ja varmistaa, että tapahtumat ovat poliittisesti hallinnassa, jotta voidaan rakentaa yhteistä tulevaisuutta
- On esitettävä selkeästi, mitä EU pystyy tekemään ja mitä jäsenvaltioiden on tehtävä, jotta voimme lunastaa annetut lupaukset

II Muuttoliike ja ulkorajat

Tavoite

- Viime vuoden kaltainen hallitsemattomien muuttovirtojen tilanne ei saa enää toistua. Laittomien maahantulijoiden määrää on vähennettävä entisestään
- Ulkorajojen valvonta on varmistettava kaikilta osin ja Schengen-kysymykseen on syytä palata
- EU:n konsensusta pitkän aikavälin muuttoliikepolitiikasta on laajennettava ja on sovellettava vastuullisuuden ja solidaarisuuden periaatteita

Konkreettiset toimet

a) täysi sitoutuminen EU:n ja Turkin yhteisen julkilausuman täytäntöönpanoon sekä jatkuva tuki Länsi-Balkanin maille

b) monien jäsenvaltioiden on heti sitouduttava tarjoamaan välitöntä tukea, jolla vahvistetaan Bulgarian Turkin vastaisen rajan suojelua, ja jatkossakin tuettava muita etulinjassa olevia valtioita

c) ennen vuoden loppua täysi valmius nopeaan toimintaan eurooppalaiselle raja- ja merivartiostolle, josta on nyt tehty säädös

d) muuttoliikettä koskevat yhteistyösopimukset ja vuoropuhelu kolmansien maiden kanssa laittomien muuttovirtojen tyrehdyttämiseksi ja palauttamisasteen nostamiseksi, arvioitavaksi joulukuun Eurooppa-neuvostoon

e) jatkettava työtä pitkän aikavälin muuttoliikepolitiikkaa koskevan EU:n konsensuksen laajentamiseksi, mukaan lukien kysymys siitä, miten vastuun ja solidaarisuuden periaatteita olisi sovellettava tulevaisuudessa

III Ulkoinen ja sisäinen turvallisuus

– **Sisäinen turvallisuus**

Tavoite

- Toteuttaa tarvittavat toimet, joilla tuetaan jäsenvaltioita sisäisen turvallisuuden varmistamisessa ja terrorismin torjunnassa

Konkreettiset toimet

a) yhteistyön ja tiedonvaihdon tehostaminen jäsenvaltioiden turvallisuuspalveluiden kesken

b) tarvittavien toimien hyväksyminen, jotta varmistetaan, että kaikkien unionin ulkorajat ylittävien henkilöiden, myös EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten, tiedot tarkastetaan asiaankuuluvista tietokannoista, jotka on liitettävä yhteen

c) käynnistetään EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustaminen, jotta voidaan tehdä etukäteistarkastuksia ja tarvittaessa evätä maahanpääsy viisumivaatimuksesta vapautetuilta matkustajilta

d) järjestelmällinen toiminta radikalisoitumisen torjumiseksi, tarvittaessa muun muassa karkottamisten ja maahantulokieltojen avulla, sekä EU:n antama tuki jäsenvaltioiden ennaltaehkäisemistoimille

– **Ulkoinen turvallisuus ja puolustus**

Tavoite

- Haastavassa geopoliittisessa toimintaympäristössä vahvistaa EU:n yhteistyötä ulkoisen turvallisuuden ja puolustuksen alalla

Konkreettiset toimet

a) joulukuun Eurooppa-neuvostossa päätettävä turvallisuutta ja puolustusta koskevasta käytännön täytäntöönpanosuunnitelmasta ja siitä, miten perussopimusten tarjoamia vaihtoehtoja, erityisesti voimavarojen suhteen, voidaan hyödyntää paremmin

b) aletaan välittömästi panna täytäntöön Naton kanssa yhteisesti annettua julistusta

IV Taloudellinen ja sosiaalinen kehitys, nuoriso

Tavoite

- Rakentaa lupaava taloudellinen tulevaisuus kaikille, turvata elämäntapamme ja luoda parempia mahdollisuuksia nuorille

Konkreettiset toimet

a) joulukuussa: päätös Euroopan strategisten investointien rahaston laajentamisesta arvioinnin pohjalta

b) kevään 2017 Eurooppa-neuvosto: tarkasteltava eri sisämarkkinastrategioiden (mm. sähköiset sisämarkkinat, pääomamarkkinaunioni, energiaunioni) toteutuksessa saavutettua edistystä

c) lokakuun Eurooppa-neuvostossa käsiteltävä sitä, miten varmistetaan vakaa kauppapolitiikka, jolla hyödynnetään avointen markkinoiden tuomat edut ottaen samalla huomioon kansalaisten huolenaiheet

d) joulukuussa – päätökset EU:n tuesta jäsenvaltioille nuorisotyöttömyyden torjumiseksi ja nuorille tarkoitetuista tehostetuista EU-ohjelmista

V Jatkotoimet

- Lunastetaan lupaukset: vahvistetaan järjestelmää, jolla voidaan tarkastella tehtyjen päätösten toteutumista. Jäsenvaltioiden ja toimielinten vilpitön yhteistyö ja viestintä
- Bratislavassa pannaan alkuun prosessi. Tulevissa Eurooppa-neuvoston virallisissa kokouksissa voidaan esittää konkreettisia jatkotoimia tässä esitetyille asioille. Vuoden 2017 alussa 27 jäsenvaltion päämiehet kokoontuvat epävirallisesti Vallettassa. Maaliskuussa 2017 johtajat kokoontuvat juhlistamaan Rooman sopimusten 60-vuotispäivää, jonka yhteydessä on tilaisuus saattaa päätöksen Bratislavassa alkuun pantu prosessi ja määritellä suuntaviivat EU:n yhteiselle tulevaisuudelle.

******